

zariK

OKT '20



KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ

brezplačna revija za študente in dijake



Fokus:
Fuzija umetniških zvrsti

Ekstra:
Beirut

Raziskujemo:
Gorenjska bikes

Klub:
Mlade mamice

BREZPLAČNI BANČNI PAKET ZA MLADE

Vključuje vse, kar dijaki in študentje potrebujete za praktično in udobno vodenje osebnih financ.



Če si star vsaj 15 in še nisi dopolnil 27 let ter imaš status dijaka ali študenta, je paket narejen zate!

www.gbkr.si

- ✓ brezplačen paket
- ✓ vključeni spletna in mobilna banka Link in Link m
- ✓ mnoge druge ugodnosti

Oglasi se v najbližji poslovalnici Gorenjske banke in izberi najboljši brezplačni bančni paket za mlade.

zapik

brezplačna revija
za študente
in dijake

Naslovnica:

Lara Oblak

Odgovorna

urednica:

Ula Juvan

zapik@ksk.si

Oblikovanje:

Jure Vuković

www.creatizem.si

Avtorji

prispevkov:

Sandra Camaj

Nika Ajdovec

Drejc Flajnik

Ajda Krišelj

Vid Primožič

Karin Planinšek

Ula Juvan

Križanka:

Mateja Novak Kukovič

Izdajatelj:

Klub študentov Kranj

Tisk:

Izdelava

Trženje:

trzenje@ksk.si

Naklada:

1000 izvodov

www.zapik.si

Vabilo k sodelovanju

Za prijeten začetek vas lepo pozdravljam kot novopečena urednica klubsega časopisa. Zamislila sem si, da uvod izkoristim kot povabilo. Tako k sodelovanju vabim nove pisce, umetnike, fotografe, takšne in drugačne ustvarjalce ... Sama se bom preizkusila na svežem delovnem mestu in želela bi, da se v nečem novem preizkusite tudi sami. Izmisli si rubriko, kjer bomo objavili vaša dela – pesmi, risbe, ilustracije, fotografije – če pa vam dobro teče pero, pa ste dobrodošli med naše novinarje. Za tiste, bolj sramežljive narave, sporočam, da lahko dela, ki jih sprejemam na zapik@ksk.si, objavimo anonimno. A če bi bila v vaših čevljih, bi naš Zapik izkoristila kot odskočno desko v svet prepoznavnosti – nekaj pozornosti je bolje kot nič. Ne bodite sebični in vaše talente pogumno delite s klubom, ste nadvse dobrodošli!

Ula Juvan, odgovorna urednica
zapik@ksk.si

KAZALO

ZAPIKOVA ŠTAFETA

Fuzija umetniških zvrsti - od sodobnega
plesa do tekstilnih slik 6

KOLUMNA

Častim šale! 8

EKSTRA

Beirut – "češnja" na vrhu kritičnega leta 11

KLUBSKA INTERNA

Mlade mamice 12

EKSTRA

A res tega ne veš? 14

ERASMUS+ / MEDNARODNO

Prevoz, ki ni prišel. 18

ZAPIKOVA DOZA UMETNOSTI

Klemen Orešnik 20

RAZISKUJEMO

Gorenjska Bike 22

TECHNO

O škodljivosti telefoniranja; na kratko o
delovanju 5G omrežij 26

FOTOREPORTAŽA

Analogno leto 28

ERASMUS+ / MEDNARODNO

Mednarodna usposabljanje programa
Erasmus+ »Radical Escape« na Češke 30

UGODNOST

Tečaj za voditelja čolna (+ izpit + pripomočki) 32

Tečaj VHF GMDSS postaj (+izpit + pripomočki) 32

RECENZIJE

Film: Izzivalca (2019) 33

Knjiga: Harlan Coben - Ne
povej nikomur (Tell no one) 33

Knjiga: Karen M. McManus – Eden od nas laže
(One of us is lying) 33

FOTOREPORTAŽA

Slovenske vode 34

ZAPIKOVA DOZA UMETNOSTI

Poezija iz Vaj 36

Nagradna križanka 37

Za luno 38

✉ Zapik se lahko znajde tudi v
tvojem poštnem nabiralniku.
Brezplačno ga lahko naročiš
na dom prek www.zapik.si.



PODPIRAJ LOKALNO, KLUBAR!



KluBar
gastropub

Veganska bombeta pekarna Triller
100% Slovensko goveje meso Ave
Zelenjava kmetije pr' Rihtar
KluBar domače omake

KŠK UGODNOSTI



KŠK UGODNOSTI - ZA ČLANE

FOTOKOPIRANJE

A4 ena stran črnobelo*	0,05 €
A4 obojestransko črnobelo*	0,07 €
A4 ena stran barvno*	0,23 €
A4 obojestransko barvno*	0,41 €

VEZAVA

kopirano pri nas	0,50 €
ni kopirano pri nas	1,50 €

SKENIRANJE

A4 stran	0,10 €
A3	0,20 €

PLASTIFICIRANJE

A4 stran	0,80 €
A3	1,60 €

PARKIRNA KARTICA

MESTNA KNJIŽNICA KRANJ *	6,60 €
--------------------------	--------

TK TRIGLAV KRANJ*

PROTENEX*	4,00 €
-----------	--------

PROTENEX*

BADMINTON

MULTI IGRIŠČE

TENIS

ODBOJKA NA MIVKI

MATEJA ŠPORT *	15 % popust na vse skupinke vadbe
----------------	-----------------------------------

GREFINO *	15 % popust na vaflje in palačinke
-----------	------------------------------------

SKUPINSKA VADBA (Nina Lipovšek)*

1x na teden/1h	20 €
2x na teden/1h	35 €

VIOLETA JUVAN S.P.

MEDICINSKA PEDIKURA	25 €
REFLEKSNA MASAŽA STOPAL	27 €
REFLEKSNA MASAŽA HRBTA (30 MIN)	17 €

Tečaj za voditelja čolna	140 €
Tečaj VHF GMDSS postaj	120 €

*Plača se pri ponudniku. Cene za nečlane so objavljene na spletni strani Kluba študentov Kranj.

Fuzija umetniških zvrsti - od sodobnega plesa do tekstilnih slik

Mnogokrat se mi pripetijo, nam vsem dobro poznana, tista slučajna srečanja »starih« znancev in neizbežno vprašanje: »In kaj ti počneš te dni?« In iz mojih ust po navadi sledi vse prej kot kratek in jedrnat odgovor: »Ja, plešem, nastopam, učim, tiskam, šivam, izdelujem digitalne slike, prostovoljnim, aja pa tudi kakšen letak in video kdaj pa kdaj ustvarim, pa še bi se kaj našlo. Oh, in diplomo zaključujem.«

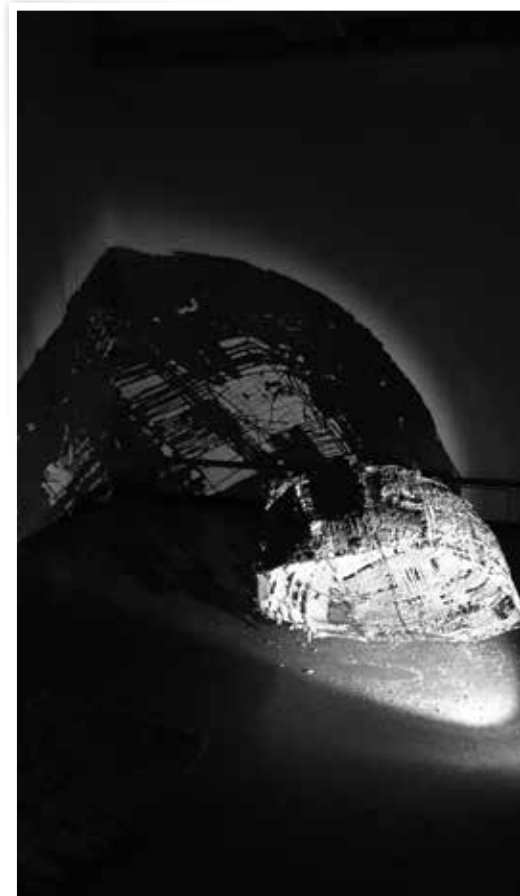
A danes bom pisala o enem. O poti, ki me je pripeljala do povezovanja dveh dokaj neznanih umetniških zvrsti; sodobnem plesu - performativni in tekstilni umetnosti.

S sodobnim plesom sem se srečala že v otroštvu, pri pičlih štirih letih sem prvič stopila na oder in hitro me je zasvojil. V vseh teh letih sem s plesom spletla posebno vez. Ples je jezik prek katerega se lahko najbolje izrazim in v tistih najtežjih trenutkih, ko človek potrebuje medij za sprostitev aka »filter«, ko se nekateri podajo v hribe, drugi ob reko, tretji na tek, četrti pa v BTC, jaz odidem v plesno dvorano. A kljub dolgotrajnem stiku s plesom se nisem odločila za študij le-tega.

Študijske vode so me zapeljale v raziskovanje tekstila. Prva leta študija na Naravoslovnotehniški fakulteti so bila predvsem modno obarvana, a kaj kmalu, ko so bile nekatere moje ideje zanikane, sem ugotovila da moda in ustvarjanje »lepih oblek« ni zame. V drugem semestru drugega letnika sem med izbirnimi predmeti zasledila predmet Tek-

stilna umetnost in takoj mi je padel v oči – seveda se mi še sanjalo ni kaj to pomeni. Zdaj vem, da je tekstilna umetnost veja umetnosti, ki za svoj medij ustvarjanja uporablja tekstil. Z njim umetniki ustvarjajo slike, kipe in v večini instalacije. Navdušena nad tekstilno umetnostjo in vedoč, da bom drugi semester tretjega letnika preživel v tujini kot Erasmus študentka, sem začela z lovom na smeri preč od mode in bližje k tekstilni umetnosti. Po posvetu s profesorico oblikovanja tekstila sem kmalu našla svojo bodočo šolo; Univerzo v Gothenburgu, smer Textile-Body-Space. Že ime samo mi je takoj padlo v oči in porodilo se je vprašanje, kaj to pomeni, da oni povezujejo telo in tekstil?! Sliši se prelepo, da bi bilo res. Vdih, izdih, prijava, pošiljanje portfolja, nesrčno čakanje na odziv, sprejem, pakiranje in že sem bila v majhni vasici po imenu Dals Langed na Švedskem.

In tam se je začelo. Moje prvo srečanje s povezovanjem giba in tekstila. Študijska smer tako oblikovana, da vsakega



študenta obravnava individualno in se posveti k oblikovanju njegovega lastnega stila. Tako si študentje smeri že tekom študija lahko izoblikujejo svoj lasten umetniški podpis. In predhodno še brez njega sem tudi jaz dobila priložnost začetka gradnje lastnega umetniškega podpisa; izdelati umetniško delo, ki povezuje gibalno-performativo in tekstilno umetnost. Pri predmetu tkanja, ki je potekalo štiri tedne in bila edina stvar na urniku je nastalo moje prvo multidisciplinarno delo. Štirje tedni vprašanj, dvomov ali delam prav ali ne, kajti podala sem se na popolnoma neznano področje, so obrodili sadove in me opogumili. Tam sem se naučila, da biti drugačen ni vedno slabo, ravno obratno!

In danes sem vesela, da sem upala in odstopila iz klasičnega oblikovanja tekstila ter ga povezala s sodobnim plesom. To mi je naredilo odprt poligon, ki ponuja mnogo več.

Ta drugačnost mi je danes omogočila odprtje prve samostojne razstave **Sledi**.

Sledi so moj trenutni pogled na povezovanje dveh umetniških zvrsti. V razstavi so ujeti trenutki dveh performansov, ki so bili na različne načine transformirani. S Sledi mi želim prikazati, da se performativno umetnost katere

specifičnost sta neponovljivost in minljivost, da narediti brezčasno in ji podaljšati trajanje. Tako se razvoj performansa ne ustavi po odhodu iz odra. Iz njenih sledi se lahko ustvari sliko, instalacijo, video..

V drugem semestru drugega letnika sem med izbirnimi predmeti zasledila predmet Tekstilna umetnost in takoj mi je padel v oči – seveda se mi še sanjalo ni kaj to pomeni.

Za konec pa še; upajte si imeti drugačne ideje, pa ni važno na katerem področju!

In če vas pot zanese v center Kranja, v Layerjevo hišo si tam lahko do 30. 9. v živo ogledate Sledi; vez med odrom in tekstilom. Kdo ve morda se srečamo in poklepeta!

& 📷 **Urška Medved**



Častim šale!

»Tisto, ko vklopiš sprednjo kamero, da narediš selfie, pa se ustrašiš, kako si grd/a, in jo izklopiš.« 187.398 všečkov. »Ko imaš gadno faco in ti COVID trend nošenja mask paše.« 561.213 všečkov. Takšna vrsta objav se zadnje čase vse pogostejše pojavlja na mnogih družbenih omrežjih. Zbijanje šal na lasten račun je zdrava praksa. Veliko stand up komikov uporablja svoje karakterne in telesne »pomanjkljivosti« za žetje smeha in aplavza. Za večji učinek te lastnosti ponavadi še dodatno napihnejo. Tudi jaz delam podobno. Ker nisem poklicna komičarka, se moje predstave odvijajo bolj v prijateljskih krogih. V pravi užitek mi je norčevanje iz vseh svojih slabih momentov na področju orientacije, matematike, športa, spomina in logičnega razmišljanja. Ko sem se npr. na prvi dan faksa izgubila na poti nazaj domov, čeprav je bila fakulteta od takratnega stanovanja oddaljena slabih sto metrov, za to informacijo nisem prikrajšala nobenega od svojih bližnjih. Vsi ti pripetljaji so izvrsten vir smešnih zgodbic. Za komični material prav tako rada uporabim vse svoje dele telesa. Lani sem imela problem z levim stegnom. Bilo je bistveno debelejšo od desnega. Zaradi travm iz buckastega otroštva in dejstva, da sem obdana z drobnimi in fit prijateljicami, se v pripovedih vedno prikažem kot tristokilski gotski angelček, poudarek na tristokilski. Če bi bila komičarka, bi bila na plakatih predstavljena kot karikatura zavaljenega malčka. Normalni ljudje izvajajo jogo, kot da bi plesali balet, medtem ko jaz dodam svojemu »bojovniku 2« še pridih Parkinsonove. Ko rečem, da grem v hribe, to pomeni, da grem zgolj na Šmarjetno in če povem, da sem včeraj tekla, sem verjetno lovila avtobus. Priznam, zadnji stavek je bil zgolj past za lovljenje smeha in všečkov, med karanteno sem namreč res tekla, po gozdu, v supergah. To verjetno ne šteje, ker smo itak vsi na polno telovadili in odkrivali svoj notranji jaz. Ko me kdo vpraša, če potrebujem pomoč (npr. pri odpiranju kumaric), mu odgovorim z vprašanjem »A tko v lajfu, al' ...?«

Trenutno si me verjetno predstavljate kot popolnoma nesposobno in smešno bitje. V resnici sem zares kul oseba, ki ima izredno lepe roke in priznanje iz angleške bralne značke. Ob vsem tem se sprašujem, kako vse te zgodbe in izjave vplivajo na našo podzavest, samopodobo in ugled. Sem sebe in svojo okolico prepričala v to, da sem motorični debil, ki se ne spomni, kaj je včeraj jedla za kosilo? Definitivno. Pa sem res taka? Verjetno ne, no, vsaj ne v tolikšni meri. V resnici verjetno nihče ne želi biti označen za neumnega, neuspešnega in grdega. Namen je čisto preprost – želimo pozornost v obliki smeha, všečkov in drugih indikatorjev, da se drugi z nami poistovetijo in tako zadovoljijo tudi našo potrebo po pripadnosti. Prav tako lahko takšne šale uporabimo kot obrambni mehanizem. Z njimi naše pomanjkljivosti zavijemo v zabaven celofan in znižamo pričakovanja drugih v primeru našega neuspeha, ob tem pa ne puščamo prostora za zunanjo kritiko, saj to delo opravimo že sami.

Najpogostejše žrtve samokritičnih šal smo ženske. Že preprost kompliment zavrnemo s ponižujočimi komentarji »Oh, saj je bila samo dvajset evrov!«, »Malo bolje je kot tista moja ogabna naravna barva, ja.« Tak odziv je pri ženskah bolj pogost zato, ker ne želimo izpasti preveč samozvestne in samovšečne. Samozvestne izjave iz ženskih ust so v družbi hitro kritizirane, medtem, ko moške zaradi njih hitreje označimo za odločne in ambiciozne.



Žal je meja med šalami na lasten račun in samozaničevanjem zelo tanka. Če bomo prevečkrat ponavljali kako smo neumni, bomo sčasoma začeli v to verjeti, posledično pa tudi naša okolica. Zato je pomembno, da se zavedamo kdaj so naše izjave zgolj humornega pomena in kdaj zares verjamemo, da so resnične. Dobra praksa je, da v vseh teh zgodbah za glavni element uporabljamo svoje spodrsiljaje in ne nas kot celoto. Tako kot pravi psiholog Ros Taylor: »Naš zunanji dialog vpliva na notranjega, zato je moramo prvotno poskrbeti za notranjega.«

Sandra Camaj

fashion

SPOTLIGHT

MODNI ŽENSKI NAKIT

-5€ OB PRVEM NAROČILU NAD 20€

KODA: MINUS5

www.Fatalka.si

**S KŠK-jem
na sladek
zajtrk.**

15 %

popusta na vafle
in palačinke



Beirut – “češnja” na vrhu kritičnega leta

Letošnje leto res ne deluje v naš prid. Korona kriza je že tako ali tako na kolena spravila globalno gospodarstvo in spremenila vsakdanje življenje za vsakega izmed nas. Pandemija je skoraj celotno človeštvo za nekaj mesecev zaprla v karanteno in če smo imeli srečo, smo lahko službene obveznosti opravljali od doma ter se s prijatelji dobivali na video klicu, medtem ko je mnogo ljudi trpelo hude bolezenske simptome novega virusa. Ko smo že mislili, da verjetno ne more biti slabše, je sredi domače karantene Zagreb prizadel hud potres, ki smo ga lahko čutili tudi pri nas. Na srečo ni bilo veliko poškodovanih, kar nekaj ljudi pa je moralo zapustiti svoje domove zaradi nastale škode. Novica iz Zagreba je za nekaj dni vse močno pretresla, kmalu pa se je naša pozornost zopet preusmerila na poročanja o novih žrtvah covid-19 in na srce parajoče posnetke iz italijanskih bolnišnic. Življenje v karanteni je teklo naprej. Ukrepi so se zaostrovali, dokler nismo več smeli zapustiti svoje občine. Nihče ni več vedel, koliko časa se bo to še nadaljevalo; začelo je prihajati do stagnacije gospodarstva, šolanje otrok od doma je postajal problem, ogromno ljudi je ostalo brez posla. Začeli so se svetovni protesti proti karanteni in nasploh proti obstoječim oblastem.

Ko smo se nekako že sprijaznili z nastalo situacijo, je število okužb začelo padati in začeli so se sproščati ukrepi. Ljudje so se postopoma spet lahko vrnili na delo in v roku slabih dveh tednov se je zdelo kot da se sploh ne bi nič zgodilo. Začeli so se odpirati lokali, restavracije, fitnesi, kmalu so se začele organizirati celo zabave. Medtem ko so se naša življenja začela vračati nazaj v normalno stanje, so se v ZDA začeli množični protesti v imenu Georga Floyda, ki je umrl nasilne smrti v rokah policistov. Protesti v okviru Black Lives Matter še vedno potekajo skozi celotne ZDA, junija pa so se gibanju prek socialnih omrežij pridružili posamezniki iz celotnega sveta.

Tekom tega dogajanja ljudje po svetu še vedno zbolevajo in umirajo, po nekaterih državah bolj, drugih malo manj. Za vse tiste, ki so se do zdaj izognili virusu na pohodu, pa je seveda čas dopusta. Letos mogoče na malo manj “international” ravni, si bomo pač vzeli čas za spoznavanje domovine in sosednje Hrvaške. Vsi tisti, ki smo morda že za trenutek navno zatisnili očesa na naših dopustovanjih, nas je nedavna novica iz Beiruta zopet vrnila v kruto realnost, saj leto 2020 vsekakor še ni reklo zadnje besede.

V začetku avgusta je več manjših eksplozij v nekem skladišču v pristanišču Beiruta vodilo v večjo eksplozijo, ki je z oblakom v obliki gobe s tlemi zravnila bližnje stavbe in poškodovala večji del prestolnice Libanona. Eksplozija je za seboj pustila 140 metrov širok krater, vzrok za detonacijo takega obsega pa zaenkrat še ni čisto jasan. Poškodovanih je okrog 5000, življenje pa je izgubilo nekaj čez 130 ljudi. Okrog 300 000 ljudi je izgubilo svoje domove, ob vsem tem pa tamkajšnjem prebivalstvu grozi še večja katastrofa v zvezi s trenutnim virusom covid-19 zaradi razmer, ki jih je za seboj pustila eksplozija. Poleg tega so izbruhnili množični protesti proti libanonski vladi, zaradi korupcije in pomanjkanja pomoči s strani vlade pri reševanju ljudi iz ruševin.



Slika letošnjega leta je do sedaj obarvana s katastrofami, množičnimi izgredi in nasiljem, vse to v oblaku novega virusa, ki preži na vse nas. Mlajše generacije vsekakor česa takega ne pomnimo in po pravici povedano, nismo mislili, da bomo kdaj sploh doživeli kaj takega. Letošnji dogodki so nas prebudili iz naših varnih mehurčkov, kjer imamo vsega dovolj in plavamo v navideznem svetu, ki so nam ga ustvarila socialna omrežja. Vendar iz slabega vedno pride tudi nekaj dobrega, mogoče se bomo zdaj končno začeli zavedati, da ni vse samo po sebi umevno in smo lahko hvaležni za vse, kar imamo.

Mlade mamice

»A veš, da je ta noseča? A si slišala, da je ta rodila? A veš, kera je ta? No, že drugič pričakuje,« je slišati med čenčami mladih deklet v zgodnjih dvajsetih.

Tako kot vsako leto, z izjemo lanskega, bomo spet organizirali projekt Mlade mamice! Projekt je vsakoletni dobrodelni dogodek Kluba študentov Kranj, izveden z namenom pomagati novopečenim staršem s študentskim/dijaškim statusom. V preteklih letih je Klub študentov Kranj z donatorji v obliki darilnih bonov pomagal že prek 600 študentskim družinam. V sklopu projekta se tradicionalno v prazničnem času organizira obdarovanje otrok z obiskom Božička, spomladi obisk živalskega vrta, pred poletjem pa se poslovimo z zaključno

prireditvijo s čarovnikom. Vmes si vsako leto zmislimo novosti – recimo družinsko fotografiranje, ogled otroške predstave, vadbe za mamice ali otroke, delavnice in podobno – da se vsak mesec nekaj dogaja. Prijava je brezplačna, za karkoli pripravimo za mamice (ali očke) si je potrebno vzeti le čas. Morda je večina mamic konec s faksom, morda pa do njih ni prišla beseda o projektu, zato se bomo letos še bolj potrudili, da beseda seže v deveto vas.



A res tega ne veš?

Vsi, ki ste se v teh »karantenskih« časih vrgli v poslušanje podcastov, ste mogoče prepoznali naslov, za ostale pa hitra razlaga. »A res tega ne veš« je slovenski podcast, ki ga vodita Sašo Stare in Aleš Novak, v njem pa govorita o besedah oziroma pojmi, ki jih ne poznata. Od tod tudi ideja za naslov, vendar pa se kot biotehnolog ne moram zadržati, da ne bi zavil malce v svojo smer. Tako sem začel razmišljati o stvareh, ki se pripadnikom neke stroke zdijo povsem samoumevne, ostali pa za njih sploh ne vedo. Tako se nadajam, da vam v naslednjih vrsticah predstavim nekaj zanimivosti, ki jih prej niste poznali.

Človek se že od samega začetka zateka k dobrinam, ki mu jih ponuja narava. V današnjih časih pa to postaja problem, saj je na našem planetu preveč ljudi, da bi jih mati narava lahko oskrbovala z vsem, česar si poželijo. Kot primer lahko vzamemo vitamin C, ki ga kot prehranski dodatek zasledimo v ogromno živilih. Večina vas ob omembi vitamina C verjetno najprej pomisli na limone, ki ga sicer res vsebujejo kar nekaj, pa vendar ne dovolj, da bi z njim zadostili svetovnim potrebam, ki znašajo več milijonov kilogramov letno. Tako torej limone odpadejo. Vitamin C se danes pridobiva umetno v procesu, kjer hkrati uporabimo mikroorganizme in kemijsko sintezo. Tako lahko pridobimo velike količine tega vitamina, ki je posledično poceni in zasede veliko manj prostora kot ogromne plantaže limonovcev.

»A res tega ne veš« je slovenski podcast, ki ga vodita Sašo Stare in Aleš Novak, v njem pa govorita o besedah oziroma pojmi, ki jih ne poznata.

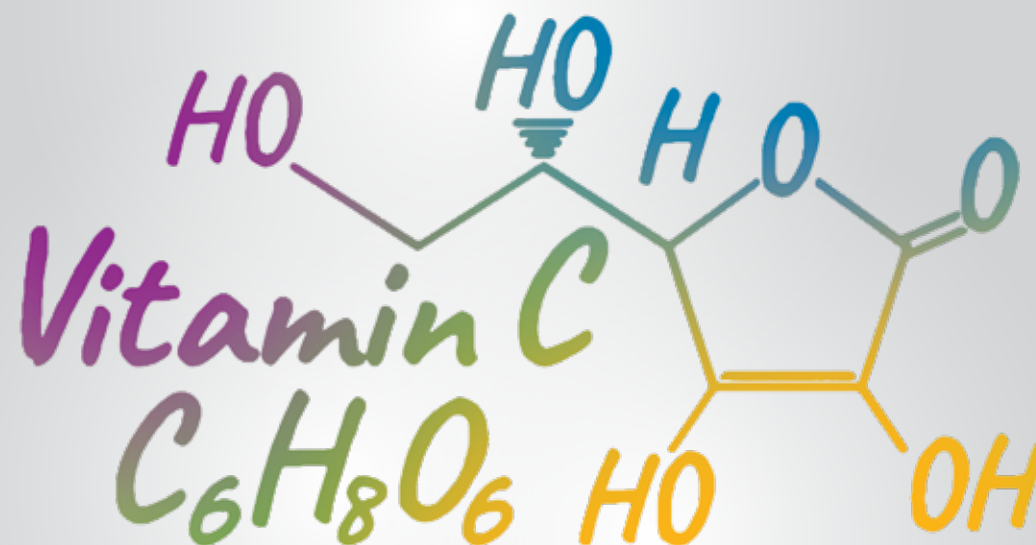
Vitamin C je zgolj primer snovi, kjer je industrijska proizvodnja zamenjala izolacijo iz samega vira, ki ga najdemo v naravi. Na tovrstne načine proizvodimo na tisoče substanc, na primer inzulin, antibiotike in mnoge vitamine, ki jih srečamo vsak dan, saj le tako lahko zagotovimo velike količine, ki jih narava sama ni zmožna zagotavljati. Kljub temu pa je še veliko snovi, ki jih ne znamo pridelati neodvisno od narave, oziroma so procesi še tako dragi, da je cenovno ugodnejše snov pridobivati iz narave. Razvoj metode, kako neko snov pridobiti na način, ki se bo potem lahko uporabljal v industrijskem merilu, je zahteven in zahteva ogromno znanja in časa.



Celoten proces si bomo na hitro ogledali na primeru inzulina. Inzulin je hormon, ki ga izloča trebušna slinavka in skrbi za uravnavanje krvnega sladkorja. Sladkorne bolezni mi ni potrebno posebej omenjati, saj bi jo morali poznati vsi, kajti na svetu jo ima sedaj že približno 500 milijonov ljudi. Pred zadostnim razvojem znanosti je bila sladkorna bolezen povečini smrtna, saj slej ko prej pride do zastrupitve. Po odkritju in prepoznavi vloge inzulina so najprej uporabljali kravji in prašičji inzulin. Poleg očitnega problema premajhnih količin glede na potrebe se je pojavil tudi problem reakcij človeškega telesa na živalski inzulin, saj se le ta malenkost razlikuje od človeškega.

Tako se je začela pot odkrivanja procesa, s katerim bi lahko pridobili inzulin, ki bi bil identičen človeškemu, dovolj cenovno ugoden za množično uporabo ter dovolj učinkovit, da bi zadovoljil svetovne potrebe.

Znanost se je usmerila v smer proizvodnje človeškega inzulina v bakteriji, natančneje E.coli. Ideja je bila, da se gen, ki se prvotno nahaja v človeškem telesu in vsebuje informacijo za nastanek inzulina, prenese v bakterijo, v kateri bi se nato proizvajal človeški inzulin, saj bi bil zapisan s človeškim genom. Vendar pa je bilo to v tistih časih lažje reči, kot storiti. Zato je minilo nekaj časa, preden nam je uspelo odpraviti vse težave, povezane z prenosom tujih genov in proizvodnjo neke substance v tujih organizmih. Znanost je do danes že močno napredovala in tako imamo danes na voljo že več vrst inzulina, ne le enega, in sicer takšnega, ki deluje hitro, takšnega, ki deluje skozi daljše časovno obdobje, in še nekaj drugih. Ob takih odkritjih se je pojavila težnja po proizvodnji vedno več substanc na tak način. Za izvedbo takih načrtov je bilo seveda potrebno zelo dobro poznati mikroorganizem, v katerem bi želeli dano snov proizvoditi. Spoznavanje mikroorganizmov je zelo dolgotrajen proces in še danes smo na začetku te poti, saj ja vsaka najmanjša bakterija preplet nešteto kompleksnih sistemov, ki zagotavljajo preživetje. Pri vnosu genov in proizvodnji neke substance, na primer



inzulina, je potrebno paziti, da med vnosom v bakterijo ne porušimo ravnovesja, ki vlada prav v vsaki celici. Spoznali smo, da z današnjim znanjem to vsekakor ne bo mogoče pri vseh organizmih, zato smo si »izbrali« modelne organizme. V širšem pomenu za modelne organizme veljajo tisti, ki so že močno raziskani in je bilo na njih opravljenega že veliko dela.

Pred zadostnim razvojem znanosti je bila sladkorna bolezen povečini smrtna, saj slej ko prej pride do zastrupitve. Po odkritju in prepoznavi vloge inzulina so najprej uporabljali kravji in prašičji inzulin.

Kot pripadnika modelnih organizmov lahko pogledamo E.coli, s polnim imenom Escherichia coli. E.coli je ena izmed bolj raziskanih bakterij in se zato uporablja v nešteto poizkusih oziroma procesih. Presenetljivo dejstvo pa je to, da bakterija E.coli, organizem, za katerega trdimo, da ga poznamo najboljše od vseh sorodnih organizmov še vedno poznamo dokaj slabo. Za ogromno genov še danes ne vemo, čemu



služijo, oziroma kako poteka njihova regulacija. Zato je se moramo klub mnogim substancam, ki jih pridelujemo s pomočjo bakterij zavedati, da smo razmeroma na začetku te poti. Znanost danes neverjetno napreduje, vendar več ko vemo, bolj se zavedamo koliko je še vsega česar ne vemo.

Del znanosti, ki se ukvarja z razvojem novih načinov pridobivanja substanc je trenutno v polnem zagonu. Vse večje potrebe trga ustvarjajo vse več raziskovalne aktivnosti in posledično več novih izumov. Vendar pa se moramo kljub porastu zavedati kolikšna količina dela in neverjetna kompleksnost sistemov stoji za tem, da se proizvede ena sama snov. Zato je naslednjič ko zasledite kakšno tovrstno novico, pomislite tudi na vse kar stoji v ozadju, da je lahko prišlo do tega.



Nova aplikacija
za študentsko delo 🏆

Najboljši študentski jobi,
naročanje napotnic in
pregled zaslužkov.

Vse v eni aplikaciji 👍

Naloži jo še danes!



mjob.si/app



#nagradnaigra
OSVOJI XIAOMI M365



- obišči **mjob.si/app**
- naloži aplikacijo **Mjob**
- registriraj se
- **sodeluj v žrebanju**



V okviru nagradne igre bomo med vsemi, ki bodo med
1.9.2020 in 31.10.2020 prenesli mobilno aplikacijo Mjob
ter se registrirali v Mjob, izžrebali dobitnika
električnega skiroja Xiaomi M365. Več o nagradni igri na
<https://bit.ly/mjob-eskiro-2020>

Prevoz, ki ni prišel.

Mednarodna mladinska izmenjava programa Erasmus+ »Life Choices from Youth to Adulthood“ v Veliki Britaniji.

17. 2. se nas je pet članov KŠK odpravilo na pot. No, vsaj poskusilo. Zataknilo se je že na Dolgem mostu, kjer je FlixBus sumljivo zamujal. Po nekaj opravljenih klicih smo ugotovili, da je avtobus odpovedan. Iz neprijetne situacije nas je rešil Alešev kolega Dule in nas pripeljal v Italijo. Sledil je dvodnevni izlet pred pričetkom izmenjave. Špela, Jan, Aleš in Sandra smo si za destinacijo izbrali Dublin, Živa pa je obiskala prijatelje v Londonu. Dublinčani trdimo, da Guinness kljub svoji ceni, ostaja najboljšo pivo. Kot pravi Gorenjci smo obiskali free tour in "Slonček" je bil od takrat naprej naš vzklík ob nazdravljanju. Čez dva dni smo v Angliji skupne vezi spletli še z Živo, ki nas je z razprtimi rokami in nasmeškom na obrazu pričakala v Bristolskem pubu O'Neils. V večernih urah smo prispeli do skavtskega domovanja v predmestju Bristola, kjer se je odvijala izmenjava. Naslednje jutro smo se najprej pogreli s slovenskim skupinskim objemom in angleškimi toasti z marmelado in se predali toku. Pričeli smo spoznavati ostale udeležence. 50 mladih na enem kupu, vsak poseben na svoj način in z drugačnim življenjskim ozadjem, a vsi željni novih prijateljstev in doživetij. Vsak dan so potekale delavnice na katerih smo spoznavali zdrav življenjski slog in pomembnost

sprejemanja odločitev v mladih letih. Ena izmed delavnic je bila tudi pravilna sestava zdravega jedilnika, kateri je sledila nepričakovana večerja - slastni burgerji. Naslednji dan smo izvedeli, da je kaj tako zelo dobrega, lahko hkrati zelo zdravo! Dva izmed večerov sta bila posvečena predstavitvi posameznih držav, njihove hrane in kulture. Naša ekipa je pripravila šmorn s čežano, s katerim smo sodelujočencem le še bolj prirasli k srcu. Zadnji dan je bil namenjen ogledu Bristola. Z otroškim navdušenjem smo se podali v lov za grafiti slavnega Banksyja. Bristol je v vseh nas pustil svoj čar in zadnji dan v Angliji smo zaključili tako kot smo ga začeli - s kosilom v O'Neils-u. Zadnje dni so tudi nas dosegle novice o karanteni določenih območij v Italiji in pojavil se je dvom, da bomo domov prišli brez zapletov. Na srečo ni bilo problemov in naš let ni bil odpovedan. Angleško podnebje je večini prisluzilo prehlad in zdaj je naša zadnja misija priti skozi letališče, ne da bi zakašljali in bili, po našem filmskem scenariju, prisiljeni ostati zaprti v območju karantene. Zajeli smo sapo, izmerili so nam temperaturo in vrnili smo se srečno domov.



Vtisi udeležencev mladinske izmenjave:

Aleš: Vse skupaj se je začelo s preprosto prijavo, ampak na koncu je bila to definitivno ena boljših izkušenj v življenju. Spoznati toliko ljudi in prijateljev v tako kratkem času se sliši nemogoče. Moj najlepši trenutek je bil, ko smo po 10 dnevih skupaj stali v krogu kot družina in žalostno zadnjič prepevali pesmi naše izmenjave.

Sandra: Anglija ima že od nekdaj posebno mesto v mojem srcu. Prikupne hišice, angleška rock glasba in prijazni ljudje. Odpraviti se v sanjsko deželo s tako dobro družbo kliče po nepozabnih zapisih. Tukaj je nekaj dogodkov, ki mi bodo od zdaj naprej lepšali moj album spominov: Jana so narisali kot Japonca, ki dela reklamo za bombone Ricola. Ko je bila Živa raztresena, je filmsko hodila gor in dol po sobi. Z Alešem sva sodelujočence prepričala, da sva dvojčka. Aleša sem v resnici prej srečala le dvakrat, na izmenjavi pa sva bila res že skoraj kot brat in sestra. Recimo, da je bil začetek takrat, ko sem mu posodila svoj roza baf, ki ga je nejevoljno nadel nase. Parčki so se pritiskali za krompirčkom, ampak Jan na žalost pri tem ni imel sreče. Bolj uspešna bi lahko bila Špela, ki se je komaj reševala zapeljivih pogledov. Bolje sem spoznala Pablota, Ilino in Zhyvkota, ki so se me zaradi mojega resnega pogleda, tako kot ostali, sprva najverjetneje kar precej bali. Vse to in še kaj mi na usta nariše velik nasmešek.

Špela: Ko sem se prijavila na izmenjavo, sem pričakovala, da se bom veliko naučila o pomembnih življenjskih odločitvah, o zdravem življenjskem slogu, o prehodu v svet odraslih.. Vse to je zavzemal urnik, ki je bil zelo dobro zastavljen, in prav to me je še dodatno navdušilo nad prijavo na izmenjavo. A situacija na sami izmenjavi je bila drugačna. O predpisanih tematikah sem se naučila bore malo. Sem se pa ogromno naučila od udeležencev izmenjave. Ti so me naučili sprejemanja drugačnosti, z odprtostjo in pogovori so širili moja obzorja, iz dneva v dan so me pozitivno presenečali, vsak na svoj način. Težko je verjeti, da smo se povezali v tako kratkem času, stkali dobre in močne odnose, in zadnji večer skupaj jokali od žalosti in sreče ob poslovilnem skupinskem objemu. In to je tisto glavno, česar ne bom nikoli pozabila.

Mrzle sobe, topli objemi,
ležanje na soncu, ples v temi,
nesoljena hrana, začinjene debate,
veliko mesa, nič solate,
dva voditelja, 50 otrok,
smeh in sreča, jok in stok.
Vse to nas je še bolj povezovalo,
in nam drugačen pogled na svet dalo,
skupaj smo jamrali in pisali replike,
ob opravljanju poglobljali stike,
se drug od drugega neumnosti učili,
in skupaj do gas stationa hodili.

Živa: Predstavljam si, da je taka izmenjava kot neka razpoka v času, ki ob enem ne obstaja zares, po drugi strani pa ima nate večji vpliv kot 99% tednov v tvojem življenju. Ko se vrneš nazaj domov, vse obstaja praktično nespremenjeno - ti pa kar naenkrat obogaten z ene 10-15 novimi prijatelji (z vsemi 40 si pač nisi tok blizu, bodmo realni, maš še zmeri globoke pogovore, ampak ene 15 ti pa res zasede prostor v srcu in sanje o ponovnem snidenju). Za tabo je neomejeno število osebnih pogovorov, internih for, novih spoznanj o ljudeh in njihovih kulturah, odkritih debat o vseh kontroverznih rečeh in ogromno enih aktivnosti in iger, ki se jih drugače ne bi nikoli šel. Še več, ker te noben ne pozna, vsi pa želijo, je to ena izmed najboljših priložnosti, da pokažeš ljudem točno to kar si oziroma kaj bi lahko bil. Nazaj se ne vračam ista, pa čeprav se mi še vedno včasih zdi, da so bile vse le sanje.

Jan: Proti večeru smo prispeli na našo lokacijo na angleškem podeželju, kjer smo takoj odkrili, da nastanitev ni ravno na najvišjem nivoju. Manjše osebno razočaranje sem doživel še naslednje jutro, ko sem spoznal, da ni veliko deklet, zato zajtrk ni teknil tako, kot bi moral. Hrana je bila večino časa porazna, organizacija ter program pa dobra le na papirju. Tu pa se vse slabe stvari tudi končajo, saj so prva in po navadi tudi edina stvar ki res šteje ljudje in na tej izmenjavi jih je bilo ogromno in spletle so se močne prijateljske vezi, ki bodo trajale še dolgo časa. Imeli smo se odlično, veliko smo plesali, peli ter predstavili Slovenijo in KŠK v lepi luči tako čez dan, kot tudi ponoči.

Izvedba tega projekta je s strani Evropske komisije so-financirana iz programa Erasmus+: Mladi v akciji.

Bi rad/a izvedela več o priložnostih sodelovanja na mednarodnih aktivnostih za mlade?

Na spletni strani www.ksk.si redno objavljamo novice, povezane s projekti Erasmus+: Mladi v akciji. Za dodatne informacije nam piši na mednarodni@ksk.si ali pa povprašaj na Info točki. Če te zanima udeležba na drugih mednarodnih aktivnostih, ki jih ponuja program Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota, si oglej stran www.movit.si, na strani www.salto-youth.net, pa vedno lahko najdeš veliko število usposabljanj o kakšni zanimivi tematiki.

Zapikova doza umetnosti

Pošlji svoje delo na zapik@ksk.si in naj bo Zapik tvoja galerija.



Klemen Orešnik
Trancemutation



Klemen Orešnik
Ebb and flow

Gorenjska Bike

Model javne izposoje koles je v Slovenijo prišel z ljubljanskim Bicikeljem leta 2011, leta 2016 pa je bila noviteta poizkusno uvedena še v Kranju. Letos je Kranjski sistem izposoje koles KR s KOLESOM doživel razširitev še na ostale Gorenjske občine.

V sistemu, ki se skriva pod blagovno znamko Gorenjska.bike, je trenutno združenih 5 občin: Kranj, Jesenice, Radovljica, Tržič in Naklo. Skupaj je trenutno na voljo 43 postaj za kolesa, največ – 28, v kranjski občini. Zaenkrat je na razpolago 245 koles od tega jih je okoli 60 % s pomožnim električnim pogonom. Vzpostavitev sistema je del večjega gorenjskega projekta, v katerem sodeluje 18 občin, ki želijo Gorenjsko napraviti kolesarjem bolj prijazno.

Na voljo sta dve vrsti koles, navadno in električno. Za izposajo je potrebna prijava, bodisi na spletni strani www.gorenjskabiike.si bodisi s pomočjo aplikacije MOBILN.SI. V sistem se je trenutno možno registrirati tudi na spletni strani KrsKolesom. Aplikacija MOBILN.SI je zaenkrat na voljo v Trgovini Play, tako da jo, kot uporabnik Huawei-ja žal nisem mogel preizkusiti. Aplikacija v okviru gorenjskega sistema omogoča tudi izposajo koles na Bledu, Krasu, v Postojni, Novem mestu in Velenju.

V sistem se je mogoče registrirati tudi fizično, na Zavodu za turizem in kulturo Kranj. Sicer pa je izposojnino mogoče plačati s kreditno kartico le prek spleta. Po plačilu nato uporabnik prejme kartico za uporabo sistema in PIN številko. Sistem je mogoče uporabljati tudi brez kartice samo s pomočjo aplikacije.

Če smo bili v Ljubljani navajeni promocijske cene 3 € letno, je žal sistem Gorenjska.bike potrdil stereotip o Gorenjski, saj je za izposajo kolesa treba seči nekoliko globlje v žep. Na razpolago so letni in mesečni paketi, prav tako pa je možno plačati le izposajo navadnega, oziroma dražjega električnega kolesa. Z običajnim kolesom se je mogoče voziti za 25 evrov letno ali 10 evrov mesečno, z električnim pa za 50 evrov letno ali 20 evrov mesečno. Za to ceno lahko uporabnik kolo uporablja 14 ur (840 minut) tedensko, ali v enem ali v večih kosih.

Vsaj za letos je izposoja koles nekoliko bolj prilagojena gorenjskemu potrošniku, saj se je do konca kolesarske sezone 2020 mogoče voziti s 50 % popustom.

Aplikacijo in kolesa v Kranju dobavlja podjetje MM Ibis iz Vrhnike, vzdržuje pa ga AMZS. MM Ibis je opravilec sistema tudi v vseh ostalih občinah z izjemo Jesenic, kjer imajo lasten sistem na razpolago že od prej. AMZS prav tako predstavlja kolesa z bolj zasedenih na bolj prazne postaje, tako da bi bila kolesa na voljo čim večim ljudem. Najbolj obremenjene postaje v Kranju sta Šorljevo naselje in Planina, kjer koles v jutranji konici pogosto zmanjka.

Uradno so lastnice koles posamezne občine, kar je mogoče prepoznati po šifri posameznega kolesa, napisani na zad-

jem blatniku (Kr za Kranj, Tr za Tržič, JE - Jesenice, NA - Naklo in RA - Radovljica). Med tem ko so v Kranju in na Jesenicah postaje s kolesi precej na gosto posejane, je v Naklem na voljo le ena pri igrišu, v tržiški občini le 3, 2 v mestnem jedru in ena v Bistrici in v radovljiški občini 5, ena v Begunjah in 4 v Radovljici.



Takšna razporeditev postaj nekoliko omejuje dejansko uporabnost koles, saj ljudje, ki jim je začetna in končna postaja dom, pogosto lahko uporabijo svoje kolo. Smisel izposoje koles, vsaj tako kot deluje v Kranju in predvsem v Ljubljani, je ravno v tem, da je mogoče kolo pustiti na končni postaji in oditi drugam ali se vrniti z drugim prevoznim sredstvom.

Po drugi strani pa so predvsem v Tržiču in Naklem električna kolesa dobra pridobitev, predvsem za nekoliko daljše relacije, na primer Tržič-Kranj ali Naklo-Kranj, ki so lahko za nekatere ljudi z običajnim kolesom ravno nekoliko predolge.

Pri kolesih in celem sistemu se težko izognem primerjavi z ljubljanskimi kolesi, ki jih študenti verjetno zelo dobro poznajo. Gorenjska kolesa so po mojem okusu od ljubljanskih bistveno boljša, kar pa ne moremo trditi za ključavnice in postaje, ki so bistveno manj robustne, nagnjene k zatikanju in pogosto v okvari, kar se v Ljubljani praktično ne dogaja. Bistvena prednost gorenjskih koles pred ljubljanskimi je to, da so lažja in da premorejo prestave.

Zaradi precejšnjega finančnega vložka električnega kolesa nisem preizkusil sam, tako da se naslanjam na mnenja os-

talih Zapikovcev, ki so povedali, da so električna kolesa res super stvar, posebej ker so dovolj hitra. Njihova hitrost je sicer omejena na največ 25 km/h, vendar je to kar solidna potovalna brzina, ki jo z običajnim kolesom ni tako enostavno doseči. Prav tako so se baterije električnih koles do sedaj izkazale za dovolj učinkovite in na postajah večinoma tudi dovolj napolnjene.

Sistem je mogoče uporabljati tudi brez kartice samo s pomočjo aplikacije.

Električno kolo premore precejšnje pospeške, zato se ga je dobro najprej nekoliko preizkusiti na kakšnem ne preveč prometnem odseku ceste. Na električnih kolesih se namreč nastavlja samo jakost »pomoči« motorja, motor pa začne delovati šele, ko kolo poganjamo, česar se je potrebno navaditi. Drugače bi se električna kolesa, ki bi imela ročico za »plin«, štela pot kolesa s pomožnim motorjem.

Žal se je v zadnjem času izkazalo da so nekatera kolesa »neodporna« na vandalizem in objestno vožnjo, vendar lahko upamo, da se bo splošna kultura uporabnikov sčasoma dvignila. Sistem izposoje koles po celi Gorenjski je prav gotovo imenitna pridobitev, vendar izven Kranjske občine za domačine praktično ni uporaben, zaradi majhnega števila postaj.

V teh primerih z relativno ugodno možnostjo izposoje koles največ pridobijo turisti, tako da bi bilo imenitno, če bi se sistem sčasoma razširil, da bi od njega imeli korist tudi domačini. Prav tako bi povprečni gorenjski duši dobro dela nekoliko nižja cena.

Glede na to, da tako kot večina domačih uporabnikov kolo že imam doma, pride zame v poštev predvsem izposoja električnega kolesa, ki je za študentski proračun precejšnja, sploh ker ga verjetno ne bi uporabljal vsak dan. Verjamem, da bi se to spremenilo, če bi se izven Kranja omrežje še dodatno razširilo. Za začetek bi bilo postaje dobro imeti tudi po posameznih vaseh, predvsem za električna kolesa. Imenitna ideja bi bila, da bi se univerzalno omrežje z zgolj eno članarino še razširilo, po možnosti čez celo Slovenijo.



ZA LETEČI START V ŠTUDIJSKO LETO.



RED BULL TI DA KRIILA. 

THE NUTRITION KRANJ
the_nutrition.kranj

THE
NUTRITION

04 600 30 40

PLANET TUŠ, KRANJ
CESTA JAKE PLATIŠE 18
4000 KRANJ



O škodljivosti telefoniranja; na kratko o delovanju 5G omrežij

V zadnjem času so nam marsikateri pogled iz avtomobila polepšali jumbo plakati z nekoliko skrivnostno anti-5G tematiko. Taki plakati so novost na področju promocije alternativnih pogledov na svet (teorij zarote). Kot taki so zaslužili tudi nekaj medijske pozornosti. Na spletu je mogoče najti nekaj člankov na temo škodljivosti 5G telefonije, veliko političnih komentarjev v zvezi z omejevanjem Huawei-a, pa tudi razprave o izvoru teorij zarot. Pa vednar se nihče ne ukvarja z bistvom: kaj tehnologija 5G je in kako deluje.

V resnici je 5. generacija mobilnih omrežij dobro opisana že na prvem zadetku na vseh brskalnikih, na Wikipediji žal le na angleški. Dejstvo, da se številni slovenski pisci ukvarjajo s pogledi na tehnologijo, ki jo sploh ne poznajo ali ne predstavijo, govori samo zase.

5G je okrajšava za peto generacijo standardov za mobilna omrežja, ki se je na trgu začela pojavljati lani. Glavni paradni konj tehnologije je velika hitrost prenosa podatkov do 10 Gbit/s (0,125 Gb/s), tej številki običajno sledi komentar, da bosta večja hitrost in večja pasovna širina omogočili tudi povezovanje z napravami in stroji, ki pa jih, vsaj za zdaj, še ni na trgu.

Kljub temu tehnologija 5G ni nič novega, ampak je le nadgradnja že obstoječih metod za komunikacijo.

Kljub temu tehnologija 5G ni nič novega, ampak je le nadgradnja že obstoječih metod za komunikacijo. V osnovi je mobilni telefon običajen radio. Oddajnik oddaja nosilni signal, elektromagnetno (EM) valovanje s točno določeno frekvenco. Za pošiljanje informacij ta signal ustrezno moduliramo, se pravi nanj »obesimo« podatke. To pomeni, da mu minimalno spreminjamo amplitudo (AM radio) ali frekvenco (FM radio), ali pa pri kompleksnejših načinih moduliranja oboje. Pri navadnem radiu signal direkto moduliramo z zvočnim posnetkom, pri mobilni telefoniji in internetu pa podatke digitalno zašifriramo. Na nek način jih pošljemo kot Morsejevo abecedo, kot binarno zakodiran signal, le da je način kodiranja bolj zapleten.

Količina informacij, ki jo lahko prinesemo v določenem času, je pogojena z nosilno frekvenco signala. Podatkov ne moremo pošiljati s frekvenco večjo od nosilne. Posledično višje nosilne frekvence omogočajo večje hitrosti prenosa informacij. Žal je večanje frekvence dvorezen meč, saj se zmanjšuje doseg. Signal višjih frekvenc namreč težje pride

za ovire, npr. hribe, hiše in podobno. Radijski signal sicer lahko nekoliko »zavije«, kar imenujemo uklon.

Uklon pa je bistveno večji pri manjših frekvencah. Prav tako se signal višjih frekvenc bolj odbija od armature v zgradbah in drugih kovinskih predmetov. Z izjemo zelo dolgih valov pa praktično noben signal ne more zaviti pod ukrivljenost Zemlje, zato je domet omejen z našim obzorjem. Radijski signal lahko v praksi pošljemo le tako daleč, kot lahko vidimo brez ovir.

Bazne postaje (oddajniki) pri mobilni telefoniji imajo tipičen domet do 10 km ali manj. Celotno območje pokrito s signalom je razdeljeno na celice, ki jih pokriva po 1 bazna postaja. Vsi telefoni v tem območju komunicirajo preko nje. Bazne postaje so nato med seboj povezane bodisi žično, bodisi s sekundarnimi brezžičnimi povezavami. Bazne postaje delujejo pri nizki moči, da ne motijo druge, hkrati pa z vsakim mobilnikom komunicirajo na nekoliko drugačni frekvenci, da se posamezni telefoni ne motijo med seboj.

V EU za mobilno telefonijo (4 G, LTE) trenutno uporabljamo frekvence med 700 in 780 MHz, 900 in 970 MHz med 1400 in 1600 MHz in med 2100 in 2200 MHz. Na ostalih frekvenčnih področjih pa delujejo še radio (80 do 108 MHz), letalstvo (108 and 137 MHz), radijske postaje vojske in policije, (380-470 MHz), TV (400 do 800 MHz)... Poleg tega uporabljamo še wifi omrežja na frekvenci okoli 2,4 GHz.

Protokoli znotraj 5G predvidevajo uporabo 3 različnih frekvenčnih območij: nizkega 600-700 MHz, ki je enak trenutno uporabljenim frekvencam, srednjega (mikrovalovnega) 2,5-3,7 GHz, kar ustreza današnjemu wifi-ju in kratkovalovnega 25-39 GHz, ki sodi med milimetrski valove. Velja pripomniti, da je mikrovalovni pas za enkrat še teoretična razširitev, ki še ni v uporabi. Vsaka bazna postaja se bo v mikrovalovnem območju na enkrat lahko povezala z med 128 to 256 uporabniki.

5G bo zaradi višjih frekvenc in večjega frekvenčnega področja omogočal večje hitrosti prenosa podatkov in dopuščal večje število uporabnikov. Žal pa bo uporaba višjih frekvenc bistveno zmanjšala domet. Uporaben domet milimetrskih valov je le nekaj 10 metrov. V praksi na 5G oddajnik

lahko gledamo, kot na gigantski oddajnik za wifi. Posledično bo za pokritost s 5G omrežjem potrebno povečati število baznih postaj, marsikatero področje v Sloveniji pa bo zaradi nerentabilnosti prav gotovo ostalo nepokrito. Prav tako se poraja vprašanje v smiselnosti uporabe milimeterskega pasu izven urbanih območij.

Prav višjim frekvencam pa se v zadnjem času pripisuje številne nadnaravne škodljive lastnosti. Predvidevam, da je temeljni vzrok strahu pred visokimi frekvencami sicer pravilno dejstvo, da višje frekvenčna EM valovanja nosijo več energije. Kljub temu pa energija radijskih valov pri 5G ostaja nizka, pri milimetrskih valovih vsak foton nosi desetstotinko elektronvolta, ki znaša 160 zeptojulov. Predpona zepto označuje 10 na minus 19 oziroma deset-milijard-milijardinko. Za primerjavo, foton človeku dejansko škodljivega rentgenskega sevanja ima energijo nekaj 10 eV.

Kljub temu večja energija fotona ne pomeni, da se v človeško telo dejansko absorbira več energije. Pogled v kvantno fiziko razkrije, da se v splošnem lahko v vseh snoveh absorbirajo le EM valovi s točno določeno valovno dolžino. To po navadi razlagamo na primeru absorpcije EM sevanja (fotona) na elektronih v atomu.

Elektroni so v atomu razporejeni v različne elektronske nivoje, ali orbitale, ki imajo točno določeno energijo. Atom lahko foton absorbira le, če ima foton energijo ki je točno enaka razliki med dvema takima nivojema. Potem elektron lahko preskoči iz »nižjega« na »višji« nivo. Vsi ostali fotoni pa atom praktično preletijo brez motenj. Drugače pa je, če ima foton energijo, ki je večja od energije orbitale z najvišjo energijo. Takrat se lahko absorbira foton s poljubno veliko energijo, saj bo foton »izbil« elektron iz atoma. Taka sevanja imenujemo ionizirajoča in so dejansko škodljiva. Gre za UV svetlobo in sevanja z višjimi frekvencami, npr. rentgenske in gama žarke, oziroma za EM valovanje s frekvencami nad 2 milijonoma GHz, kar pa je veliko več kot katerikoli radijski valovi.

Opis z elektronskimi stanji je zelo grd približek, ki bi v resnici deloval le na absorpciji svetlobe na atomski pari, v realnosti pa ga le redko srečamo. Fotoni se v resnici absorbirajo tudi na različne »nivoje« oziroma načine vrtenja in nihanja molekul ali kristalov. Bistvo pa je, da so vsi ti nivoji diskretni in lahko absorbirajo le elektromagnetno valovanje s točno določeno frekvenco.

Pri tem obstaja nekaj izjem. Brez njih uporaba EM valov za komunikacijo sploh ne bi obstajala. Ena izmed takih izjem so kovine. V kovinah elektroni niso v celoti vezani v atome, ampak na nek način tvorijo oblak elektronov, ki ga običajno označujemo kot elektronski plin. Za elektronski plin velja nekaj posebnih lastnosti. Ena izmed njih je, da lahko absorbira (ter nato izseva) poljubno EM valovanje s frekvenco nižjo od določene meje.

Človeško telo seveda ni sestavljeno iz kovine, zato smo ljudje za večino radijskih valov prozorni. Kljub temu obstaja nekaj valovnih dolžin, ki jih zelo dobro »vpijamo«. Tu gre predvsem za frekvence, ki se dobro absorbirajo v vodi, ena izmed takih je 1,42 GHz, ki se absorbira na atomih vodika. Ta pojav se na primer izkorišča v mikrovalovnih pečicah, pri komunikacijah pa se ji izogiba, ker je v ozračju vselej nekaj vodne pare, ki bi motila komunikacije.

5G omrežja so vsaj trenutno predvsem še predlog na papirju pa tudi promocijska in politična tema. Čeprav prav gotovo obstajajo tudi določene možnosti za vohunjenje za uporabniki je na mestu vprašanje, ali je ta strah dejansko upravičen ali pa gre le za posledico nepoznavanja tehnologije, tako kot pri strahu pred hudim »sevanjem«, ki ga povzročajo 5G omrežja. V končni fazi je tudi hipotetično »vohunsko« opremo vgrajeno v oddajnike mogoče najti in prepoznati, pa naj bo programska ali strojna.

Analogno leto

Pametni telefoni so poleg veliko prednosti prinesli tudi nekaj slabosti. Fotografij, ki jih posnamemo pri vsakem obroku/izletu/zabavi je toliko, da bi v enem letu lahko napolnili sto foto albumov. A več ko posnamemo fotografij, manj je vsaka vredna. Tudi sama sem se znašla v situaciji s polnimi spominskimi karticami in praznimi albumi, saj je med toliko fotografijami težko izbrati tistih nekaj res posebnih. Tako sem se odločila, da eno šolsko leto fotografiram s starim analognim fotoaparatom, ki sem ga dobila od babice za šesti rojstni dan. Na voljo sem imela samo en črno-bel film, tako da je morala biti prav vsaka fotografija premišljena in na mestu. Tukaj vam predstavljam rezultate tega malega osebnega projekta. Fotografije niso ne vem kako kvalitetne, so pa zato bolj kvalitetni spomini, ki jih vsaka fotografija predstavlja. Nekaj lepega je na tem, da več mesecev ne izveš, kako je fotografija uspela. In ko končno razviješ film, si za večino posnetkov že pozabil, da si jih sploh naredil. S projektom sem bila zelo zadovoljna, saj imaš na koncu na dlani celo leto strnjenih spominov, ki jih z drsenjem po zaslonu v telefonu ne moreš izluščiti. Včasih je res manj več!

& Ajda Krišelj



Mednarodna usposabljanje programa Erasmus+ »Radical Escape« na Češke

V mesecu marcu se je 3-članska ekipa KŠK-jevcev z avtom podala na »roadtrip« proti Češki. Ker smo štartali v poznih popoldanskih urah, pot pa je trajala dobrih 5 ur, smo se odpeljali naravnost do češkega mesta Brno, kjer smo se tudi okrepčali in naspali za naslednji dan, ko se je Erasmus + projekt sploh začel. 11.marec 2020, Kapraluv Mlyn, skavtski dom sredi naravnega rezervata par 10km stran od centra Brna. Ekipa treh, ki smo se začasa popotovanja že lepo spoznali in povezali, smo se na lokaciji pojavili še pred ostalimi in se že prijetno nastanili. Zvečer smo bili tako zbrani že vsi udeleženci usposabljanja, in sledilo je spoznavno druženje. Zares se je začelo šele dan po tem. Torej, mednarodnega usposabljanja »Radical Escape« se je udeležilo okoli 20 oseb iz različnih držav, in sicer Slovaške, Španije, Češke, Estonije, Latvije, Malte in seveda Slovenije, z namenom osvajanja in krepitev preventivnih ukrepov proti radikalizaciji mladih z uporabo izobraževalnih konceptov, ki temeljijo na igrah imenovanih Escape Games.

Organizatorji projekta, ki so bili hkrati tudi trenerji, so poskrbeli za zelo bogat in pester program, ki je bil razdeljen na krajša predavanja, v večini pa je temeljil na najrazličnejših delavnicah, miselnih in socialnih igrah, na igrah, ki so spodbujale tako spoznavanje sebe, kot tudi drugih itd. da smo se kot celotna skupina zelo ujeli, je bilo moč začutiti že po parih dneh in prav zato, je bilo s težkim srcem predčasno zapustiti usposabljanje. Cilj projekta je bilo po skupinah ustvariti lastne koncepte Escape Room-ov, ki bi ob sami izvedbi služili

kot sredstvo ozaveščanja mladih proti radikalizaciji, vendar nam je plane prekrizal Korona virus, ki nas je vse zaradi varnosti in omejene logistike, predčasno poslal domov.

Kakorkoli, smo tako skupina, kot tudi posamezniki iz predavanj in delavnic odnesli ogromno uporabnega znanja, ki nam bo v prihajajočih projektih in izzivih prišlo še kako prav. Nikoli ne reci nikoli, morda pa naslednjo pomlad naredimo »reunion« in le dokončamo, kar smo začeli.

Vtisi udeležencev mladinske izmenjave:

Jan K.: Želja po spoznavanju ljudi iz različnih držav in potovanje sta dve stvari, ki me vedno navdušita. Posledično me je udeležba na projektu izredno veselila. KŠK-jevci smo na pot krenili dobre volje in se nismo pretirano obremenjevali s situacijo, ki je v naslednjih dneh dobila nov pomen za vse nas. Poleg veselja do izvedbe projekta moram priznati, da se je vsaj moški del ekipe izredno veselil potovanja na Češko tudi zaradi zelo specifičnega razloga. Pivo, pivo, pivo ... Češka oziroma mesto Brno, kamor smo namreč potovali, zagotovo na tem področju ni razočaral.

Po prihodu smo do potankosti izkoristili prost večer, naslednji dan pa se je začel izvajati natrpan program projekta. Bil sem toplo presenečen nad volumnom znanja, ki smo ga prejeli glede radikalizacije mladih v današnji družbi in vzrokov za njo. Bolj sproščujoč je bil del programa, kjer smo spoznavali koncepte učenja skozi igro in escape roome. Prav te bi morali v okviru projekta sami pripraviti, toda predčasen zaključek izobraževanja nam je preprečila nepovabljen Korona. Udeleženci treninga smo se domov vrnili z grenkim priokusom vendar še vedno dobrovoljni. Zahvalil bi se vsem, ki so pripomogli k izvedbi projekta, ta je bil zame namreč prvi, prvega pa menda ne pozabiš nikoli. Kdaj se spet gre?!



Nika: projekt je bil zame prvi, in zagotovo se je izkazal kot odlična in nepozabna izkušnja, ki pa se je na žalost prehitro zaključila. Vesela sem, da smo se kot ekipa slovenskih pripadnikov tako zelo povezali in z našo odprtostjo in sproščenostjo razveseljevali tudi druge člane. Pohvalila bi tudi organizatorje projekta in trenerje, ki so skrbeli za zelo zanimiv program ter na sploh njihovo delavnost, vestnost in skrbnost v dneh, ko smo bili vsi pod pritiskom zaradi dogajanja po Evropi okoli Korona virusa. To je bila moja prva, a zagotovo ne zadnja Erasmus izkušnja. Zelo jo priporočam vsem, ki imate radi nove preizkušnje, novo znanje in ogromno novih spoznanstev.



Jan J.: Moj prvi trening po dveh izmenjavah je bil res nekaj posebnega. Lokacija je bila odlična, nastanjeni smo bili nekje sredi češkega podeželja le nekaj minut od Brna. Hrana je bila v večini vegeterijanska ampak okusna, ljudje pa z različnimi karakterji ter pogledi na svet z vseh koncev Evrope. Veliko sem se naučil v tako kratkem času, pred projektom si ne bi nikoli upal trditi, da lahko naredim escape room. Zaradi korona virusa smo morali prekiniti projekt nekje na polovici, zato smo zadnji večer pred odhodom zažurali in se poslovili tako, kot se spodobi. Projekt smo končali, znanje ter prijateljstva pa bodo ostala.

Izvedba tega projekta je s strani Evropske komisije so-financirana iz programa Erasmus+: Mladi v akciji.

Bi rad/a izvedela več o priložnostih sodelovanja na mednarodnih aktivnostih za mlade?

Na spletni strani www.ksk.si redno objavljamo novice, povezane s projekti Erasmus+: Mladi v akciji. Za dodatne informacije nam piši na mednarodni@ksk.si ali pa povprašaj na Info točki. Če te zanima udeležba na drugih mednarodnih aktivnostih, ki jih ponuja programa Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota, si oglej stran www.movit.si, na strani www.salto-youth.net, pa vedno lahko najdeš veliko število usposabljanj o kakšni zanimivi tematici.



Tečaj za voditelja čolna (+ izpit + pripomočki)

Opis: Tečaj za voditelja čolna poteka v skupinah od 10 do 20 tečajnikov. Poteka v obliki predavanj in praktičnih vaj (naloge iz navigacije, mornarski vozli, ...). Tečaj je organiziran v sklopu 2 ali 3 predavanj v skupni dolžini 10 šolskih ur. Predavanja so običajno v popoldanskih urah z začetkom ob 17.00h. Tečaj obsega naslednje teme, predpisane s strani Uprave za pomorstvo:

- osnove navigacije,
- osnove motoroznanstva,
- mednarodna pravila o izogibanju trčenja na morju,
- osnove meteorologije,
- mornarska dela in veščine,
- pomorski predpisi.

Cena: 140 EUR

Plača in prijavi se na naši info točki.

Lahko izbirate med termini, ki so navedeni na: <http://www.navticni-tecaji.si/>



Tečaj VHF GMDSS postaj (+izpit + pripomočki)

Tečaj za VHF GMDSS postajo poteka v skupinah od 10 do 20 tečajnikov ter obsega predavanja ter delo na VHF GMDSS simulatorju. Tekom tečaja se tečajnik spozna z osnovami radijske komunikacije na plovilu, ter varnostnimi sistemi v sklopu GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System). Predavanja se izvajajo ob petkih, s pričetkom ob 17.00. Tečaj obsega naslednje teme, predpisane s strani Uprave za pomorstvo:

- pravila o radijski službi,
- osnove radiotelefonije,
- delo na VHF GMDSS simulatorju.

Cena: 120 EUR

Plača in prijavi se na naši info točki.

Lahko izbirate med termini, ki so navedeni na: <http://www.navticni-tecaji.si/>



Film: Izzivalca (2019)

(angleški naslov: Ford v. Ferrari ali Le Mans 66')

Delo režiserja James-a Mangold-a ni zgolj še en film o dirkah in avtomobilih, temveč resnična zgodba o talentu, tekmovalnosti in obračanja novega poglavja v svetu avtomobilizma, ki nam jo pričara odlična igralska zasedba.

Dogajanje se začne sredi 60-ih let prejšnjega stoletja, ko se Ford, takratni največji proizvajalec avtomobilov, sooča z velikim upadom prodaje. Situacija jih prisili v zapiranje njihovih tovarn, obenem pa se trudijo poiskati načrt, ki jih bo rešil pred verjetnim propadom. Marketinški ekipi se porodi ideja o vstopu Forda na dirkaške steze, za kar pa potrebujejo tudi dirkalni avto.

Po propadlem poizkusu združitve s Ferrarijem, kontaktirajo upokojenega avtomobilističnega dirkača Carroll Shelby-a (Matt Damon), kateremu je enkrat že uspelo zmagati na 24-urni dirki Le Mans, zdaj pa se ukvarja s prodajo avtomobilov. Ford od njega želi izgradnjo dirkalnega avtomobila, s katerim bi lahko premagali Ferrarija na dirki Le Mans 1965, za to pa ima časa le nekaj mesecev. Shelby kontaktira svojega starega znanca Ken-a Miles-a (Christian Bale), odličnega vendar revnega dirkača, da bi na dirki vozil v imenu Forda.

Ken privoli v sodelovanje in aktivno prispeva k modifikaciji avtomobila GT40, s katerim želijo zmagati na dirki. V situaciji se hitro vmešajo korporativni interesi s strani Forda, katerim ni po volji temperamenten Miles, ki se ne boji nikomur povedati, kaj si misli. Za direktorje Forda Miles predstavlja tveganje slabe podobe podjetja v javnosti, zato ga zamenjajo z drugim dirkačem. Shelby jih skuša prepričati, da so storili napako, saj

nihče ne pozna in obvlada avtomobila tako kot Miles, vendar je odločitev že padla. Shelby se ni motil in dirka Le Mans 65' je bila za Ford izgubljena. Podjetje se odloči, da bodo ponovno tekmovali na dirki naslednje leto, v tem času pa bodo dirkalnik še izboljšali. Shelby je odločen, da naslednje leto v imenu Forda dirka Miles, kljub korporativnim navodilom in interesom.

Forda dirka Miles, kljub korporativnim navodilom in interesom.



V nadaljevanju filma smo priča težavam, s katerim se je soočala ekipa mehanikov, ki so avto pripravljali na 24-urno dirko, ozkoglednosti korporativnih mogotcev in seveda na koncu, zelo napeti dirki. Režiserju je uspelo gledalcem pričarati napeto ozračje, ki ga ustvarja predvsem rivalstvo med podjetji Ford in Ferrari, obenem pa prikazati pristno ljubezen do avtomobilov in dirkanja, ki jo utelešata Shelby

in Miles. V sklopu filma izvem tudi veliko o novejši zgodovini samega avtomobilizma, kar bo k ogledu še bolj pritegnilo vse avtomobilistične navdušence. Film je prejel mnogo nominacij, med drugim je bil nominiran za oskarja, igralec Christian Bale pa je bil nominiran za zlato globus za najboljšega igralca v drami.

Karin Planinšek

Knjiga: Harlan Coben - Ne povej nikomur (Tell no one)

Zgodba o izgubi, o življenju po njej. Začnemo s spremljanjem vsakdana Dr.Davida Becka, ki je osem let nazaj izgubil ljubljeno ženo Elizabeth. Morilca so ujeli, obsodili, a David je šel stežka dalje in izgube še vedno nikakor ne more preboleti. Bliža se obletnica njene smrti in prav na ta dan dobi elektronsko pismo s frazo, ki naj bi jo poznala le on in Elizabeth. Izrečno piše, naj tega sporočila ne deli, naj ne pove nikomur. Vsak ljubitelj kriminalnih misterij bo poskušal slediti zgodbi in hkrati sam stuhtati razplet, si izmišljati teorije ... Vendar ravno to, da sem kakšno zgrešila, mi je bilo nadvse prijetno presenečenje. Kaj več pa že ne smem povedati. Naj vas 447 strani ne prestraši, listi se bodo nestrpnost, mrakobno, s polno radovednosti, prav hitro obračali. Ameriški avtor je namreč znan kot imeniten pisec kriminalnih zgodb, skrivnostnih romanov in trilerjev.

Ula Juhan

Knjiga: Karen M. McManus – Eden od nas laže (One of us is lying)

Še en kriminalni roman, hkrati pa mladinska zgodba o petih učencih, ki zaradi istega razloga pristanejo v kazenskem podaljšanem bivanju. Vsak izmed njih popolnoma drugačnega karakterja, lahko bi rekli vsak en stereotip ameriške šole. Prav nič klišejsko pa ni, da eden v času bivanja v učilnici umre – je to naključje, da ravno fant, ki je vodil blog s šolskimi čenčami? Poleg umora pa so tu še najstniške drame, ljubezenski problemi, s katerimi smo se morda srečali tudi sami, se prek njih lažje poistovetimo in vstopimo v izmišljen svet, ki je začinjen skrivnostno in obarvan temno. Zanimivo, misteriozno razpletanje vas bo v takšni ali drugačni nevednosti pustilo do konca.

Ula Juhan

Slovenske vode

Bilo je vroče popoldne in rahel vetrič nama je sušil kapljice potu, ko sva se sprehajala po udobni gozdni poti proti koritom.

Ko sem že hotel vprašati Nežo, ali bova sploh kdaj prispela je globoko tišino prostrane doline zmotil tih šum, ki je postajal vse glasnejši. S naraščanjem motnje je naraščala tudi moja nestrpnost, le kdaj bom ugledal težko pričakovano vodo. Čez čas je šumenje zamenjalo bučanje in kasneje bobnenje vode, ki je ni bilo na spregled. Nestrpnost in pričakovanja so prerasle vse meje, skoraj sva že tekla, saj cilj ni mogel biti več daleč. Zvok se je sprevrgel v glasno grmenje, videl sem Nežin nasmeh in premikanje ustnic, vendar je glas zamrl v nezemeljskem ropotu kristalno modre vode, ki se je končno prikazala stisnjena globoko v ozkem koritu.

Korita reke Nemčje so le eno izmed mnogih skritih koticov čudovite Doline stoterih slapov.

📷 *Nejc Cerkovnik*



Poezija iz Vaj

Za začetek smo objavili nekaj (malo manj) znanih pesmi, z veseljem pa bodo objavili kakšno tvojo – pošlji na zapik@ksk.si

SREČA

Sergej Stijović

Sreča ni zadetek na lotu
ne medalja v kotu.
Sreča je, ko vstanem,
in jutro s polnimi pljuči zajamem.

Sreča je za mamó otrok,
za otroka pisan balon,
za suho puščavo potok
in za staro gospo bonton.

Sreča ni imeti in dobiti.
Sreča je trenutek, ko dajem,
in lahko prijatelja objamem.

STRAH

Sergej Stijović

Strah je ključar ječe,
v katero nas s prevaro mami,
v uho šepeta,
da se vanjo zapremo sami.

Deluje v temi in tišini,
skrit v naših dušah globini.
Najde nas vedno na samem,
ob času za njega pravem.

Ko pa razum nadzor prevzame,
ko strahu ne damo več hrane,
strah postane strahék
in se pogrezne vase.

DRUŽBA,

SAMOZAVEST IN

DRUGAČNOST

Ava Ovsenik

Ni narobe biti drugačen,
če drugačen pomeni
biti srečen.
Ni greh biti srečen,
če srečen si
zase in s sabo.

Le družba je meja
med tabo in srečo.
Mogoče pa so pravila tista,
ki družbo delijo.

Če vesel si preveč,
ljudem ne ugaja.
Če žalosten si,
to ljudi ne zavaja.

Vse ok,
dokler družbi si všeč,
vse ok,
dokler iz družbe ne izstopaš.

Ne trudi se preveč,
ker življenje ni samo ugajati,
bodi to, kar si,
ker to ti še najbolj pristaja

Nagradna križanka

Geslo prejšnje križanke je bilo – **drobnica**. S pravilnim odgovorom si je nagrado priborili Vid Kuralt. Nagrajenki bosta nagradi prejeli po pošti. Rešitev tokratne križanke nam sporočite na www.zapik.si, najkasneje do **20. decembra**.

	SESTAVILA MATEJA	LEKARNA	ODPRT BALKON	JAPONSKA RISANKA ANIMACIJA	ZAPIK	KRAJ NA AVSTRU- SKEM KOROŠKEM	AMERIŠKI IGRALEC STILLER	OKAMNINA	IZPOSLOJEN DENAR
	OČE, ATI				LESENO OGRODJE PRI SITU				
	MEDNA- RODNO ZDRUŽENJE PISATELJEV				ZNAMKA BE- LE TEHNIKE JUPITROV SATELIT				
	IZVIRNIK								
	DOJINA POD PONCAMI MALODUŠEN ČLOVEK						MILENA GODINA KLEMEN ORTER		
									ANGLEŠKA POVRŠINSKA MERA
ZAPIK	AFR. MUHA- KI PRENAŠA SPALNO BOLEZEN	ANGLEŠKI IGRALEC JEREMY	VEČJA TE- KOČA VODA SPLOŠNA SRED. ŠOLA			PRAVOSLAV- NA PODOBA AM. REŽISER KAZAN			
TOBAČNI IZDELEK					TOV. POSO- DE V CELJU ŽARA		IVAN KRAM- BERGER KRV. SOROD. PO M. STRANI		
GRŠKA BOGINJA PREPIRA					SL. SOCIOLOG MIRJANA VELIKA DO- MAČA PTICA		DALMATIN. ŽENSKO IME PREBIVALEC INDIJE		
MESTO V ITALIJI PRI COMISKEM JEZERU					GOVORNIK V CERKVI				
REKA V AVSTRJI					REKA V BOSNI KRAJ PRI PODČETRITU		NEZNANEC (KRATICA) HRIB PRI BEOGRADU	POSREDNIK ALI PREVODNIK	MLAD SIR
ZABAVLJICA, OSTRO LEPOSLOVNO DELO						KAN. GLASB. BRYAN MOGOČNA GORA			
HLADEN LETNI ČAS						ŠOTNIK KNJIGE NEKO. TUR. VELIKAŠ			
FILMSKA IGRALKA KRAVANJA	ROMULOV BRAT								
REKA NA PELO- PONEZU				ZNAK ZA ENAKOST PLOŠČINSKA MERA				DRAGO ULAGA NINA IVANIČ	
SLOVENSKI GLASBENIK VUNJAK					SVINČEVA RUDA				
SLOVENSKI PEVEC DAVID					TRNOVO DREVO Z LEPIMI CVETOMI				



OVEN

Poletje je vaš letni čas. Dva meseca ste se počutili kot riba v vodi, a zdaj ste nasledili kot kit. Novo šolsko leto bo prineslo sveže izzive, a za vas bo največji ta, da se ne utopite v cvekih še pred jesenskimi počitnicami. Na ljubezenskem področju vas čaka precej dobrih naložb, kot je na primer zmenek na otvoritvi slovenske lkee. Pazite samo na to, da vam punca ne pobegne z rekorderjem v sestavljanju Rubikovih kock pod vodo. Zaobljuba za novo šolsko leto: Ne bom več pisal/a grafitov na javnih straniščih.



BIK

V september se boste zagledali kot bik v nova vrata. A ne prehitite samega sebe, saj bo ta mesec precej deževen in težaven. V vrtu boste našli dva voluharja, ki se jih ne boste mogli znebiti. Priporočam strup za podgane. Lahko poskusite tudi strenirati mačkona, a pazite. V šoli boste blesteli, saj ste celo poletje namenili učenju poštevank. Zdaj bodo integrili in odvodi precej lažji. Zaobljuba za novo šolsko leto: Sproti se bom učil/a, saj nočem ponoviti katastrofe s poštevanko.



RAK

Poletje je bilo kljub velikem veselju ob diplomu za vas precej anksiozno obdobje. Čeprav ste bili veseli, da ste svobodni, ste vedeli, da svoboda ne more trajati večno, in da se bo treba zdaj povsem osamosvojit in začeti odraslo življenje. September bo prinesel dobrodošlo spoznanje o tem, kaj je vaše poslanstvo in kako to doseči. Med drugim boste spoznali, da je svoboda precenjena, in da je rutina včasih dobrodošla. Zaobljuba za novo šolsko leto: Uživati v vsakem trenutku in zaupati v svoje odločitve.



DEVICA

Novo šolsko leto bo za vas precej turbulentno obdobje. Žonglirali boste med šolo, delom na kmetiji, in socialnim življenjem. Spanje ne bo vaša vrлина. Kljub temu vam bo šlo kar dobro, dokler se ne zaletite v zid. Našli boste zadovoljstvo v novem hobiju, ki se bo vašim prijateljem zdel nenavaden. A vi kar vztrajajte, saj kdor se zadnji smeje, se najsilajše smeje. Zaobljuba za novo šolsko leto: Vseeno mi bo, kaj drugi mislijo. Razen v primeru desetih božjih zapovedi. To bi bilo dobro upoštevati.



ŠKORPIJON

Čez poletje ste tako porjaveli, da bodo novi sošolci do vas rahlo zadržani, saj bodo mislili, da ste tujec. Kljub temu boste imeli precej oboževalk, saj je vaša salta v vodo zdaj do konca izpopolnjena. Na Čukci ste bili glavni frajer, a v šoli se bo treba drugače potruditi. Ocene bodo trpele, razen pri športni vzgoji, saj se bo profesor v vas rahlo zagledal. Zaobljuba za novo šolsko leto: Ne bom več pozabil avtobusne karte doma na pultu.



KOZOROG

Novo šolsko leto boste začeli z veliko zagona. Letos dobite kar nekaj zanimivih novih predmetov, kar je za pičlarja kot ste sam precej navdušujoče. V plezanju boste postali prava žival, saj ste ob pobiranju jabolk poleti dobili precej mišic. Nova šolska torba bo navdušila sošolce, in vsi si bodo kupili enako kot jo imate vi. Lahko bi rekli, da boste postali pravi influencer. Zaobljuba za novo šolsko leto: Poslušala bom nasvete starejših sester in ne bom več tepla fantov.



RIBI

Jesen je za vas vedno žalostno obdobje, saj se morate posloviti od svojega pravega življenjskega okolja. Na kopnem se ne počutite dobro, a bo treba zdržat še vsaj eno leto, da zaključite šolanje. Potem se boste odpravili nazaj v morje in odplavali v ocean svoji usodi naproti. Pazite, da ne srečate vegetarijanskih morskih psov, saj nimajo prav močne volje. Za referenco si pogledajte film Reševanje malega Nema. Zaobljuba za novo šolsko leto: Kupil/a bom boljši puder, da bo lažje zakril/a škrge v javnosti.



DVOJČKA

Vaš dvojček vas bo pustil na cedilu. Skupaj bi morala začeti novo šolsko leto, a on ni naredil popravnih izpitov. Celo poletje je raje, kot da bi se učil, prebil na Čukovem bajerju. Oh ja, vsaj enkrat vaju ne bodo menjali med sabo in pa babica bo bolj ponosna na vas. Tudi v ljubezenskem življenju boste bolj cveteli kot vaša identična polovica, saj nihče ne mara faliranih gimnazijcev. Zaobljuba za novo šolsko leto: Ne bom zafkaval/a brata, ker ne pozna vseh evropskih glavnih mest.



LEV

Jesen bo prinesla ohladitve. Konec bo kopanja v Kokri in večerov ob ognju, a boste vsaj lahko v miru spali ne da bi vas napadali komarji. Letos ste kljub koroni poletje izkoristili do konca, kar je šlo v nos vaši babici. V Zrčah ste spoznali ljubezen svojega življenja, a se bo kmalu izkazalo, da se zveza na daljavo ne bo obnesla. Predvsem zaradi karantene, pa tudi zaradi babice, ki ne mara naših južnih sosedov. Zaobljuba za novo šolsko leto: Ne bom hodil v klube, dokler ne bo cepiva za korono.



TEHTNICA

Jeseni se zelo veselite, saj se boste končno preselili skupaj v stanovanje z vašo ljubeznjico. Začetek skupnega življenja bo kot na medenih tednih, a po parih tednih vas bodo začele motiti majhne stvari. Kljub temu vztrajajte, saj je to normalno in še vedno boljše, kot življenje s starši. Nova šola bo težka, a nagrajujoča. Izkoristite življenje v novem mestu in svobodo življenja brez staršev, čeprav z maskami na obrazu. Zaobljuba za novo šolsko leto: Naučil/a se bom plesati bačato ter veččin samoobrambe, in ne bom jedel/a v naprej pripravljene hrane.



STRELEC

September bo poln streljanja. Streljali boste v prazno s svojimi neslanimi šalami, v luštne fante in punce, in v tarčo, saj bo vaš nov hobi biatlon. Poletje ste dobro izkoristili s kondicijskimi treningi, zdaj pa se boste osredotočili na cili, ki je zmagal v šolski biatlonski ligi. V šoli boste dobili veliko novih prijateljev, saj se bodo sošolci bali, da jih boste ustrelili. Tudi to je dobra taktika, če ne gre drugače. Zaobljuba za novo šolsko leto: Ne bom streljal na ljudi, razen če mi ukradejo malico.



VODNAR

Poleti ste izpeljali precej projektov, tudi tistih, za katere bi bilo bolje, da jih ne bi. Novo šolsko leto bo tako precej sproščujoče, saj se ne bo treba ukvarjati birokracijo. Letos boste tudi naredili izpit za avto, da boste končno lahko dlje ostali na zabavah v mestu. Na ljubezenskem področju vidim meglo, kar je pa lahko dobra ali malo manj dobra stvar. Zaobljuba za novo šolsko leto: Ne bom več mešal šten sošolki, in raje priznal, kdo v resnici sem. Ampak samo sam sebi, saj družba še ni zrela za moje razkritje.



KDAJ?

4. oktober 17.00-18.15

KJE?

Plesna šola Ritem, vaš plesni studio

CENA?

60 € za par ali 40 € za posameznika



KDAJ?

vsak četrtek ob 19.00,

KJE?

preko Discord strežnika

CENA?

brezplačno



KDAJ?

torki ob 18.00:
3. 11.; 10. 11.;
17.11.; 24. 11.,

KJE?

OpenLab ali Online,

CENA?

Člani: 10 €, Nečlani: 30 EUR.

(P)ostani KŠK-jevec

KŠK KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ
KŠK KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ
KŠK KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ



POSKENIRAJ
ME tako kot
skeniraš
kranjske
ritke

printbox
Štampamo za vas
in vaše tisk



Mateja
šport

THE
KRANJ



supra
Travel

fatalka

Sports & Fun
KURACIJSKI
CENTR
VOGU
www.vogu.si

KlubBar
gastro pub
Mjob

Gorenjska Banka